

Ronneby kommun

Rektorn vid Johannishusskolan

Beslut för grundskola och fritidshem

efter tillsyn av Johannishusskolan
i Ronneby kommun

Tillsyn i Johannishusskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Ronneby kommun under vårterminen 2013. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Johannishusskolan besöktes av Skolinspektionen den 11 april 2013.

Fakta om skolan

Johannishusskolan är belägen i utkanten av Johannishus, i Ronneby kommun. Skolan finns i en gammal byskola som består av åtta små byggnader. I varje byggnad ryms en eller två klasser. På skolan finns elever från förskoleklass till årskurs 6. På skolan finns också två fritidshemsavdelningar. Vid Skolinspektionens besök fanns totalt 105 elever på skolan varav 15 i förskoleklassen. På Johannishusskolan är personalen uppdelad i arbetslag. På skolan finns också en utvecklingspedagog som bland annat arbetar med kvalitetsarbetet tillsammans med rektor. Utvecklingspedagogen fungerar som en länk mellan rektor och lärarna. Rektor delar sitt uppdrag mellan Johannishusskolan och Listerbyskolan.

Kunskapsresultaten i svenska för årskurs 3 låg 2010 på 82 procents måluppfyllelse och har sedan dess ökat för att 2012 landa på 95 procent. Resultaten stämmer väl överens med de nationella proven i svenska 2012. Kunskapsresultaten i matematik för årskurs 3 har varierat mellan 95–82 procents måluppfyllelse där det högsta resultatet redovisades 2012 och de lägsta resultaten 2009 och 2010. I matematik är resultatet högre jämfört med de nationella proven där resultatet 2012 var 85 procents måluppfyllelse.

För årskurs 5 redovisas kunskapsresultat i samtliga ämnen för åren 2008–2011. Från och med 2012 redovisas resultat för eleverna i årskurs 6. 2012 varierar elevernas måluppfyllelse mellan 92 och 100 procent i de olika ämnena. Lägst kunskapsresultat uppgivits i matematik (92 procent) och högst i bild, hem- och konsumentkunskap, idrott- och hälsa, musik, slöjd, geografi och teknik där måluppfyllelsen var 100 procent. I övriga ämnen är måluppfyllelsen 93 procent. I samtliga av de ämnen där det genomförs nationella prov i årskurs 6 (engelska, matematik och svenska) är resultatet högre jämfört med den andel elever som nått upp till de nationella målen. På skolan finns ett fåtal elever i varje årskurs vilket ger stort utslag i resultaten.

Helhetsbedömning

Johannishusskolan är en skola vars storlek möjliggör att alla elever känner till varandra och är synliga för personalen. Skolan leds av en rektor som har

kunskap om de nationella styrdokumenten och som tar ansvar som pedagogisk ledare samt verkar för att utbildningen utvecklas. Av skolans dokumentation och rektors beskrivning framgår att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete men det framkommer inte vilka utvecklingsområden som är specifika för just Johannishusskolan. Det ska därför finnas rutiner som säkerställer att resultat och eventuella utvecklingsbehov vid skolan blir kända så att dessa betingelser kan styra val av framtida åtgärder för att förbättra verksamheten. Rektorn har i efterhand kompletterat med uppgifter avseende hur det framtida kvalitetsarbetet ämnar bedrivas, och en beskrivning hur arbetet har påbörjats. Skolinspektionen har dock inte fått tillgång till denna information varken före eller under tillsynsbesöket.

Johannishusskolans måluppfyllelse har varierat mellan åren men alla elever når inte målen för utbildningen i varken årskurs 3 eller årskurs 6. Med ett litet antal elever i varje årskurs får enskilda elevers resultat stort genomslag i statistiken. Det finns en viss diskrepans mellan den andel elever som skolan rapporterar uppnår samtliga kunskapskrav, och den andel som enligt nationell statistik når målen för de nationella ämnesproven.

I tillsynen av Johannishusskolan har det identifierats några områden som skolan behöver arbeta mer med. Eleverna har inte getts möjlighet till att medverka varken vid upprättandet av ordningsregler eller vid upprättandet av planen mot kränkande behandling. Skolan måste också se till att den årliga planen mot kränkande behandling upprättas i enlighet med skollagens krav. Vidare saknar skolan rutiner när det gäller rapportering av kränkande behandling till huvudman. Skolan måste också se till att de elever som är i behov av studiehandledning på modersmålet får detta stöd och att elever i behov av undervisning i svenska som andraspråk ges möjlighet att följa och bedömas efter kursplanen i detta ämne.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på ett antal områden som huvudman och rektor måste åtgärda för att förbättra elevernas måluppfyllelse. Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Ronneby kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 2 september 2013 redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande**Bedömning**

Ronneby kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Undervisning och lärande.

- Se till att undervisningen i svenska som andraspråk utgår från och omfattar kursplanernas krav

Motivering

Enligt skollagen ska rektorn säkerställa att undervisningen utgår från och omfattar kursplanernas krav. Enligt skolförordningen ska rektor besluta om undervisning i svenska som andraspråk för en elev under vissa angivna förutsättningar.

Av rektorsintervju och de dokument som Skolinspektionen tagit del av framkommer att svenska som andraspråk ges som en form av stödundervisning och att eleverna som har rätt till undervisning i ämnet därmed inte får den undervisning som de är berättigade till. Enligt uppgift från rektor finns på Johannishusskolan en elev som är i behov av undervisning i svenska som andraspråk men som istället får läsprojektshjälp av en av skolans förskollärare. Rektorn menar att man får ta från skolans egna resurser för att stötta eleven i sin andraspråksutveckling. Elever som undervisas i svenska som andraspråk ska undervisas efter ämnets kursplan och bedömas efter de kunskapskrav som gäller för ämnet. De elever som följer kursplanen i svenska som andraspråk ska också bedömas utifrån denna när det gäller det nationella ämnesprovet i svenska.

Mot denna bakgrund måste huvudmannen säkerställa att undervisningen utgår från och omfattar kursplanernas krav vilket i detta fall innebär att elever som är berättigade till undervisning i svenska som andraspråk undervisas efter kursplanen i det ämnet.

Författning

1 kap. 11 § första stycket, 4 kap. 5 § skollagen

Trygghet, studiero och en god miljö**Bedömning**

Ronneby kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet, studiero och en god miljö.

- Se till att ordningsregler finns, har utarbetats under medverkan av eleverna och följs upp vid skolan och fritidshemmet
- Se till att skolan och fritidshemmet har rutiner för hur signaler om kränkande behandling ska rapporteras till huvudmannen

- Se till att det finns för varje skolenhet/verksamhet en plan mot kränkande behandling som anger vilka åtgärder som ska vidtas och hur de ska följas upp

Motivering

Enligt skollagen ska varje skola ha ordningsregler, vilka utarbetats tillsammans med elever och följs upp vid skolenheten. Det ska också finnas rutiner för hur signaler om kränkande behandling ska rapporteras till huvudmannen. Enligt skollagen framgår vidare att den årligen upprättade planen mot kränkande behandling ska innehålla en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som man avser påbörja eller genomföra under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Skolinspektionen har tagit del av ordningsreglerna för Johannishusskolan. I rektorsintervjun framkommer att ordningsreglerna endast förändras om det dyker upp behov av en förändring men att ordningsreglerna inte följs upp regelbundet. Det finns inga rutiner för att involvera elever i revideringsarbetet. Inte heller av insänd dokumentation framgår att eller hur eleverna erbjudits möjlighet att utforma reglerna. Det framkommer inte heller hur ordningsreglerna följs upp på skola och fritidshem.

På skolan finns rutiner för hur kränkande behandling rapporteras till vårdnadshavare och rektor men i intervju med rektor framkommer att rutiner saknas för hur eventuella kränkningsärenden rapporteras till huvudman. Några sådana rutiner finns inte heller angivna i den handlingsplan för tillrättaläggande som presenteras i skolans plan mot kränkande behandling.

Av intervjuer och inskickade dokument framgår att Johannishusskolan har en plan mot kränkande behandling, men planen delas även med andra skolor. Planen saknar uppgift om vilka åtgärder som, efter en kartläggning av behoven inom skola respektive fritidshemsverksamhet, ska genomföras under innevarande år. Vidare saknas information om hur de planerade åtgärderna från förra läsåret har genomförts. Det framkommer inte heller varken i dokument eller genom intervju med rektor om och i så fall hur eleverna har medverkat vid upprättandet, uppföljningen och översynen av planen mot kränkande behandling.

Mot bakgrund av detta ska rektor se till att det på skolenheten utarbetas ordningsregler tillsammans med eleverna och att de följs upp regelbundet. Rektor ska också se till att det finns rutiner för hur signaler om kränkande behandling ska rapporteras till huvudmannen. Vidare ska rektor se till att det upprättas en plan mot kränkande behandling som motsvarar skollagens krav.

Författning

5 kap. 5 § skollagen

6 kap. 8 § skollagen

6 kap. 10 § första stycket skollagen

Särskilt stöd

Bedömning

Ronneby kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Rektor ska se till att skolan ger studiehundledning på modersmålet till elever som har behov av det
- Rektor ska se till att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärder ska följas upp och utvärderas

Motivering

Enligt skollagen ska rektorn se till att skolan ger studiehundledning på modersmålet till elever som har behov av det. Vidare ska rektorn se till att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är och hur de ska tillgodoses och hur åtgärder ska följas upp och utvärderas.

I rektorsintervju framkommer att det saknas rutiner för att ge de elever som är i behov av det studiehundledning på modersmålet. Enligt rektor finns elever på skolan som har behov av studiehundledning på modersmålet men som inte får detta behov tillgodosett.

De åtgärdsprogram Skolinspektionen har tagit del av är av skiftande kvalitet. En del av åtgärdsprogrammen är vagt och oprecist formulerade och anger även en del behov som inte kan hänföras till varken läroplan eller kursplaner. I åtgärdsprogrammen framkommer inte alltid med tydlighet vilken kopplingen mellan behov och åtgärder är. De åtgärder som anges är inte alltid tillräckligt konkreta.

Mot bakgrund av detta ska huvudmannen säkerställa att rektor ser till att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärder ska följas upp och utvärderas samt att studiehundledning på modersmålet ges till elever som har behov av det.

Författning

3 kap. 9 § skollagen

5 kap. 4 § skolförordningen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen**Bedömning**

Ronneby kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Se till att rektorn ansvarar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen
- Se till att rektor tar ansvar för att kvalitetsarbetet är dokumenterat och att det finns rutiner för att redovisa konstaterade utvecklingsbehov till huvudmannen

Motivering

Enligt skollagen ska rektorn ansvara för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Vidare ska rektor ta ansvar för att kvalitetsarbetet är dokumenterat och att det finns rutiner för att redovisa konstaterade utvecklingsbehov till huvudmannen

Skolinspektionen har tagit del av Johannishusskolans kvalitetsberättelse. I dokumentet framkommer att kvalitetsberättelsen delas med ytterligare en skola (Listerbyskolan) vilket innebär att det är svårt att särskilja vad som är specifikt för kvalitetsarbetet på respektive skola. Det framkommer inte heller av dokumentet hur det systematiska kvalitetsarbetet bedrivs för fritidshemmets verksamhet och någon separat dokumentation av fritidshemmets kvalitetsarbete finns inte heller enligt rektor.

Rektor ansvarar för två skolenheter och det framkommer under intervjun att hon inte särskiljer mellan de båda skolenheterna när det gäller kvalitetsarbetet. Rektor säger att hon ser de båda skolorna som en skola och att kvalitetsarbetet är det samma.

Mot bakgrund av detta ska huvudmannen säkerställa att rektorn tar ansvar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Huvudmannen ska också säkerställa att rektor tar ansvar för att kvalitetsarbetet är dokumenterat och att det finns rutiner för att redovisa konstaterade utvecklingsbehov till huvudmannen.

Författning

4 kap. 4, 5 §§ skollagen, Lgr 11 punkt 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar

I ärendets slutliga handläggning har deltagit utredare Josefine Esbjörnsson och utredare Annika Mullaart Ed.

På Skolinspektionens vägnar

Michael Erenius
Undervisningsråd

Annika Welinder
Utredare/Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med

anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).